

Høringsuttalelse – Bevaringsstrategi for kystens kulturmiljøer

Vi viser til utsendt invitasjon til høring angående Riksantikvarens forslag til bevaringsstrategi for kystens kulturmiljøer.

MiA – Museene i Akershus vil først berømme Riksantikvaren for en god og interessant bevaringsstrategi, og gir vår fulle støtte til dette viktige arbeidet. Vi vil gjerne spille inn to kommentarer til strategien:

1. Naustet: Den første gjelder tradisjonsbåter (små åpne båter). I bevaringsstrategien kobles bevaringen av de små åpne båtene til naustet som sådan og et samlet kulturmiljø. I en tid der bærekraft og sirkulærøkonomi er et av mange svar på klima- og miljøutfordringene, mener MiA – Museene i Akershus at de små åpne båtene også bør ha en bevaringsverdi i seg selv. Det er flere grunner til dette:
 - a. Vern gjennom bruk: Dette kan bidra til å bevare en større «flåte» av små åpne båter som igjen bidrar til å skape en mer sammensatt kystkultur med tidsdybde.
 - b. Gjenbruk og sirkulærøkonomi er god klimapolitikk.
 - c. Restaurering og omsorg for de små åpne båtene kan – i tillegg til at båtene bevares – bidra til kunnskapsutvikling om båtene og bevaring av immateriell kulturarv. Her vil vi foreslå at det ses på mulige samarbeidsstrukturer mellom museene, kystlag og fartøyvernsenter/båtbyggere.
2. Ferie og friluftsliv langs kysten: Det andre gjelder fritidsbåter. I bevaringsstrategien nevnes det at antallet fritidsbåter i 1992 var 400.000. MiA – Museene i Akershus mener det er viktig i denne konteksten å oppdatere dette tallet. Vi er kjent med at det var over 1 million fritidsbåter i 2020. Hva er dagens tall? Og hvordan skal dette håndteres? Hva forteller dette om Norge? Vi vet også at det bare i Oslofjorden har vært og fortsatt befinner seg et stort antall vrakbåter, altså båter som er forvandlet til søppel (eller uregjerlig kulturarv) og som forurensrer. Hva gjør vi med disse båtene? Uansett: Dette er en kontekst knyttet til fritidsbåtsegmentet som på en eller annen

måte bør reflekteres i bevaringsstrategien. Den enorme økningen av fritidsbåter sier både noe om utviklingen av velstanden i Norge og hvilket enormt fotavtrykk mennesker setter gjennom sitt forbruk og «kulturutfoldelse». Dette er et vesentlig trekk ved Norges moderne kulturhistorie og bør ikke underkommuniseres. I likhet med kommentar 1, vil vi oppfordre til at det føyes inn et punkt om fritidsbåtflåten med særlig vekt på plast:

- a. Gjenbruk og sirkulærøkonomi er god klimapolitikk. Den store flåten av plastbåter fra 1960-årene og fremover fordrer kunnskap om restaurering. Her vil vi særlig oppfordre til å styrke kompetansen på og etablere et nettverk knyttet til overføring av kunnskap om - og restaurering av plastbåter.

Med vennlig hilsen

Cathrine C. Arnesen

på vegne av MiA – Museene i Akershus

MiA